

האגליזורה

עלון לשבת קודש

בס"ד

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

להצלחת כל התורמים לעלון, הם ובני משפחותיהם יתברכו בכל הברכות והישועות

נושא השבוע: זהירות בדרכים [יא]

כג' חשוון תשפ"ו 1600 (שנה לא')

ההפטרה: "והמלך דוד" (מלכים א, א)

פרשת זווי ערה-שבת מברכיין

ראש חודש כסלו יחול אי"ה ביום שישי מולדו ביום חמישי בשעה 13:38 ו-9 חלקים

"ואבוא היום אל העין" (כד, מב)

אליעזר עבד אברהם מספר ללכן ובתואל כי היום יצא מחברון בשליחות אברהם לחפש כלה לבנו והיום הגיע אליהם לארם נהרים (עירק), שמהלך נסיעה של 17 יום עשה ביום אחד, שנעשה לו נס וקפצה לו הדרך. ואמר להם זאת כדי להראות להם שזכה לסייעתא דשמיא מאת ה' לשידוך זה. (מעם לועז) גם אנו כשנוסעים בכביש רוצים כל הזמן "קפיצת דרך" וכשזה לא קורה אנו מנסים להשיג זאת ע"י נהיגה במהירות מופרזת ועקיפות מסוכנות, וזה יכול להוביל למקום אחד ח"ו להגיע לבית חולים וכדו', ולכן יש לנסוע במתינות ובאחריות ולסמוך על ה' שיובילנו ונגיע ליעד בזמן שנקבע משמים.

"ויצא יצחק לעוזו בערה לפנות ערב וירא והנה גמלים באים, ותשא רבקה את

עליזה ותרא את יצחק ותפול מעל הגמל" (כד, סג-סד)

בתקופת חז"ל הם קבעו כללים ע"פ הצדק והיושר כיצד לנהוג בדרכים בתנאי התחבורה בזמנם. אך כיום שכללי התחבורה השתנו והם מסוכנים עשרות מונים קבעו פוסקי זמננו כי חוקי התנועה יש להם תוקף הלכתי חזק ויש להקפיד ולשמור עליהם ככל מצות התורה האחרות ובחומרה רבה ויתרה כי כבר אמרו חז"ל חמורה סכנה מאיסור. דוגמא: בתקופת חז"ל גמל דהר עד כ- 30 קמ"ש אולם היום כשמכונית נוסעת 100 קמ"ש ויותר חייבים לשים חגורת בטיחות לפני כל נסיעה כאמור בחוק.

השקפת היהדות

נהיגה זהירה = הצלת חיים!!

בשבועות האחרונים מדינת ישראל ומדינות רבות בעולם עצרו את נשמתם, העיקר לראות את 20 החטופים החיים שנותרו בעזה שהיו שבויים בתת תנאים בידי החמאס האכזר ימ"ש, חוזרים לחיק משפחתם ואת החללים לקבר ישראל. כוחות צבא אדירים הושקעו במלחמה בטרור ובהשבתם שזה כולל 5 אוגדות [כ- 100,000 חיילים] בנוסף לחיל האוויר שמטוסים טסים הלוך ושוב ומבצעים משימות, ספינות מלחמה פרוטות לאורך חוף רצועת עזה..... שעל כל זאת מנצחת המעצמה הגדולה בתבל ארה"ב במעורבותו האישית של נשיא ארה"ב ועוזריו. ואכן זכינו לראות את ישועת ה' שהחטופים החיים שבו לחיק משפחתם בהתרגשות בל תתואר כשכל עם ישראל מתרגש איתם, עין לא נותרה יבשה.

לעומת זאת כשאנו מגיעים לכבישי ישראל יש נהגים שמרשים לנהוג בצורה חסרת אחריות ואינם מצייתים לחוקי התנועה ובכך מסכנים חיי אדם ולצערנו ישנם הרוגים, וכי בכביש חיי

ע"פ "אור החיים" אופק ת"א * לא לעיין בתפילה * שקיעה 4:39-4:42 * סוף זמן ק"ש 8:14-8:17

כניסת שבת: 4:22 יציאת שבת: 5:13 יציאת שבת: 5:46

אדם שווים פחות?

רק בשנה האחרונה [2024 למיניום] נפגעו 1507 הולכי רגל בעת שחצו את הכביש במעבר חצייה, שזה 80% מכלל התאונות בהם נפגעו הולכי רגל, כשהסיבה לכך היא אי מתן זכות קדימה להולכי רגל במעבר חצייה.

נהג יקר! חיי הולך הרגל בידך, כאשר הינך מתקרב למעבר חציה תזכור כמה כל העולם השקיע להציל את חיייהם של 20 החטופים, ומה בסך הכל נדרש ממך כדי להציל חיייהם של הולכי רגל? ללחוץ על הברקס עד לעצירה מוחלטת ולתת להולכי הרגל את הזכות לעבור את הכביש בבטחה. למה צריכים אנשים להיפגע ... כדי שתלמד את לקח כי המהירות בכביש לא משתלמת? ולמעשה כמה דקות של מתינות וסבלנות יחסכו אח"כ הרבה צער ודמעות.

נהג יקר! זכור כי גם אתה כהולך רגל לא היית רוצה להיפגע במעבר חציה ובוודאי שלא לאלץ את המכוניות לעצור לך כשאתה נאלץ להתפרץ לכביש מחוסר ברירה כי אחרת תצטרך להמתין זמן רב עד שאחד הנהגים יעצור למענך.

נהג יקר! זכור כי כל יהודי שנפגע הוא עולם ומלואו, יש לו משפחה וחברים שיצטערו ויכאבו את שאירע לו וזה במקרה הטוב, כי אתה יכול בחוסר סבלנותך לאמלל אנשים רבים המכירים אותך, ואת הגלגל לא יהיה ניתן להשיב אחורנית. ולכן בכביש תנהג בחכמה ותבונה ותזכה להיות מאלו המצילים חיי אדם גם ללא כותרות בעיתונים!!

מעשה שהיה

"בזכות" התאונה

כשמלאו לדוד 12 שנה היו מעליו ארבע אחים ומתחתיו עוד שישה שברוך ה', הרוו אותנו רוב נחת. דוד היה ילד נחמד מאוד, טוב בלימודים. חברותי אבל לא בצורה יוצאת דופן. מתחתיו היו הקטנים שנזקקו לטיפול תמידי ושוטף, והיה שניאור שהיה ילד קצת חריג ונזקק לטיפולים מיוחדים ומכורח המציאות חלק גדול מתשומת הלב של כולנו הופנתה אליו.

שבועיים לפני שמלאו לדוד 13 שנה, התארש אחיו הבכור. היינו מרוגשים מאוד מהארוסים, ואת בר המצוה של דוד, מי בכלל זכר אותה??

את בר המצוה חגגנו בבית הכנסת שלנו והזמנו בעיקר את המשפחה הקרובה, ובעזרת הנשים דיברו כל הזמן על הכלה הנהדרת שישבה ואני הסתובבתי סביבה מאושרת.

חצי שנה לאחר מכן עלה דוד לשיבה, המזוודה שלו היתה מאורגנת חלקית, כשגילית ששנאור קיבל התקף חריף של קוצר נשימה, עזבתי את הבית בחופזה באמבולנס שהפעיל סרנות מיבבות. אחיותיו של דוד עזרו לו לסיים את האריזה ושלחו אותו לשיבה. בזמן ששהיתי עם שניאור בטיפול נמרץ ילדים, לא התפניתי להרהר בדוד, אבל לאחר שבוע התקשרתי אליו מתנצלת שלא הייתי בבית כשנסע לשיבה. דרשתי בשלומי והתעניינתי על התאקלמותו בשיבה. כשסיימתי את השיחה הוקל לי, ובליבי הודיתי מאוד לדוד שלא עושה בעיות והולך בתלם כמו ילד טוב, אף פעם לא שמענו עליו תלונה, וגם לא כמה הוא מצליח ומוצלח.

אני מתביישת לומר שלאחר 14 שנים היה זה עדיין קו המחשבה שלי כשחשבתי עליו. פעם בכמה שבועות היה דוד מגיע הביתה לשבת, הוא היה נכנס בשקט, מניח את המזוודה, היינו שואלים אותו מעט שאלות קצרות והוא היה משיב עליהן בקצרה עוד יותר.

כך חלפה לה שנה ודוד עלה לשיעור ב', ופתאום ערב אחד בשעת ארוחת ערב סוערת צילצלו אלינו מהשיבה, "דוד בבית?" בירר המשגיח בחומרה.

"לא, מה קרה?" שאלנו, "אנחנו לא יודעים איפה הוא, מהצהרים הוא אינו בשיבה, חשבנו

שהוא נסע הביתה", אמר בחרדה.

דוד, הילד הטוב והשקט שלי, הנחמד ומאיר הפנים אינו בישיבה? "איפה הוא יכול להיות?", תמהנו. "זה מה שאנחנו מנסים לבדוק" בישיבה המשיכו לחפש, סיכמנו שאם דוד יגיע הביתה אתקשר מיד לישיבה. שעתיים ישבתי ליד הטלפון מרוטת עצבים ומפוחדת, לאחר שעתיים של טלפונים הסטריים לישיבה וחזור ממנה, התקשרו אלי מהישיבה, "מצאנו אותו, הוא חצה את הכביש במרחק כמה רחובות מן הישיבה ונפצע בתאונת דרכים, לא ידעו מי הוא ולמי לפנות, דוד חסר הכרה אבל מסרו לנו שהוא יהיה בעז'ה בסדר..."

כעבור חצי שעה היינו בביתה ליד מיטתו, הוא היה חיזור, רגלו מגובסת ועיניו היו עצומות, "דוד", לחשתי, הוא לא ענה לי. "הוא יתעורר" – הבטיח הרופא "חכו כאן לידו".

ב-11:00 בלילה פקח דוד את עיניו והביט בי, "דוד", אמרתי ופרצתי בבכי.

דוד הסתכל עלי ושתק ואני ישבתי לידו ובכיתי, פתאום הרגשתי עד כמה אני אוהבת אותו.

האהבה הזו שכנה בי בלב פנימה, 14 שנים המתינה בסבלנות ואני בקושי ידעתי על כך.

דוד היה נסער, הרופאים אמרו "שהוא בסדר", אבל רציתי לבדוק זאת בעצמי, והתברר לי שהוא יותר מזה, יש בו חכמה עמוקה ושכל ישר שלא הייתי מודעת להם, הוא רגיש מאוד.

אנשים נוסעים למרחקים כדי לגלות אוצרות, לחקור ימים ויבשות, ולי יש בבית ילד קטן ונהדר שלא הבחנתי בו עד היום לא בו ולא בנפש העשירה שבתוכו.

לאחר שבוע שוחרר דוד הביתה, ובבית היינו יחד במשך הבקרים הארוכים, שוחחתי עימו, התייעצתי אתו, דוד היה חכם ואני חשבתי אותו לאפרורי, לילדון קטן.

לאחר חודש ארזנו שוב את החבילות ונפרדנו מדוד, ותחושה של געגוע עמוק הציפה אותי, "אני אתגעגע אליך, דוד", אמרתי לו חרש, "מתי תבוא עוד פעם הביתה?" דוד צחק וצלע

מעט לעבר הדלת. הבטתי אחריו מהחלון, הוא הסתובב פתאום ונפנף לעברי.

כל היום חשבתי עליו, בלילה, כשהלכתי לישון מצאתי מכתב מתחת לכרית שלי.

פתחתי את המכתב, כתב ידו העגלגל ניבט אלי: "אמא, אני אוהב אתכם, תמיד אהבתי אבל לא ידעתי עד כמה.. לא הרגשתי מיוחד בשום תחום סתם עוד אחד כזה אפרורי בקושי... זה לא

כ"כ יפה להגיד את זה, אבל אני בכלל לא מצטער, מאז התאונה גיליתי שיש לי משפחה שאוהבת אותי מאוד ושאני אוהב. גיליתי, בעצם, גם כמה דברים מיוחדים שיש בי, ואת בעצמך

אמרת לי אותם, כל מיני דברים שחיימו את ליבי, אני צולע, אמא, אז מה? צליעה אחרת, הרבה יותר כואבת התרפאה לי בזכות התאונה, אני יודע שתמיד אהבת אותי, אבל עכשיו אני

גם מרגיש את זה מאוד. אל תדאגי אמא, אני אבוא בעוד 2 שבטות, בודאי שאני אבוא, אני מרגיש טעם מתוק של כמיהה, ואני גם מתגעגע מאוד, כבר מעכשיו", דוד.

הלכות זהירות בדרכים [יא]

פינת ההלכה

נהג רכב [ג]

א. מצוה וחובה על נהג הרכב לשמור ולקיים את תקנות התנועה בכביש [כגון: לא לנסוע במהירות מופרזת, לתת זכות קדימה להולכי רגל במעבר חצייה וכדו'] (דני ממונות לגאון אצ"ל עורא כלבי ח"ג ענר שני פ"א ס"ח, נתיבות חיים לרכ אשר זעליג מורסקי ענר א פ"א ס"ב-ס).

אם מצד שמירת עצמו מסכנות שנאמר: (דכ"ה, ז, ט) "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם", וכן נאמר (דכ"ה, ז, טו): "רק השמר לך ושמור נפשך" (נתיבות חיים ענר א פ"ב ס"א).

אם מצד שמירת אחרים מסכנות - שלא לפגוע ולסכן בנהיגתו את הולכי הרגל ונהגי רכבים אחרים שסביבו וכן שלא להזיק את רכושם שנאמר: (ויקרא יט, טז): "ולא תעמוד על דם רעך" ולהיזהר משפיכות דמים שנאמר: (שמות כ, יג): "לא תרצח", וכן נאמר: (דכ"ה, כג, ח): "ולא תשים דמים בביתך" – שלא להניח מכשולות המביאים לידי סכנה והיזק (נתיבות חיים צפתיחה). וכן איסור (ויקרא יט, ז): "בפני

עיוור לא תתן מכשול" (נתיבות חיים סס, מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשר"ת יח"ד ח"ו סי' רה).

ב. אסור לנהג לסכן את עצמו ולא לשמור על חוקי התנועה [כגון: אי ציות לתמרור עצור, לעקוף בצורה מסוכנת וכדו'] בטענה שאלו החיים שלו והוא יכול לעשות בהם מה שרוצה. ובתקופת חז"ל היו מלקים מכת מרדות על כך (ש"ע חו"מ סי' תרז ס"י, מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשר"ת יח"ד סס עמ' ססד).

הטעם: אין האדם בעלים על גופו ונפשו, אלא קנינו של הקב"ה ופקדון הוא ביד האדם ועליו לשמור על עצמו מכל משמר ונאמר (ויקרא יח, ה) "ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם", ולא שימות בהם. והמאבד עצמו לדעת אין לו חלק בעולם הבא, ומוזהר הוא מהתורה שנאמר (בלש"ת ט, ה) "אך את דמכם לנפשותיכם אדרוש", ופרשו חז"ל (בבא קמא לא): שזוהי אזהרה למי שמסכן את עצמו עד שמאבד עצמו לדעת שדינו כדין רוצח וגדול עונו מנשוא. וכל שכן המסכן חיי אחרים בנהיגתו וכבר אמרו חז"ל (סנהדרין לו.) "כל המאבד נפש אחת מישראל כאילו איבד עולם מלא" (מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף סס).

ג. אסור להשליך פסולת מהרכב וללכלך את רשות הרבים בכל אופן שהוא, מה גם שיכול לפגוע בהולך רגל או שיחליק על זה. ואסור גם כשהפסולת אינה מהווה מכשול ברשות הרבים (נתיבות חיים שער א פ"ג ס"פ-פז, מרכבו ארגמן לגר"ד סימן טז סי' יח ס"ה, משפטי התורה לגר"ש ספיץ ח"א סי' כ, מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשר"ת יח"ד סס).

ד. הנוסע ברכב בחורף במקום שיש בכביש שלוליות מים ומצויים שם הולכי רגל, יאט את נסיעתו כדי שמי השלוליות לא יתיזו וילכלכו את בגדי הולכי הרגל. ואם לא נזהר והזיק חייב לשלם את נזקו אפילו שנסע במהירות המותרת (מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשר"ת יח"ד סס ע"פ ש"ע חו"מ סי' תיז ס"ה, נתיבות חיים שער א פ"ה ס"ז ע"פ פתחי חושן נזקין פ"ג הערה טו ועוד).

ה. חובה לציית לשוטר תנועה ואסור לבזותו, וכל שכן שאסור ח"ו להפריע לו בעבודתו (מאיר נתיבים לרב רועי לבי תמיר עמ' 38).

ו. שלולית שמן שנמצאת על הכביש בימות החול ומסכנת את המכוניות ואת הולכי הרגל, חייב הרואה להזעיק את המוקד העירוני שיבואו לטפל במפגע (מלכיס אמניד לגר"י זילברשטיין עמ' קלד).
דוגמא ממעשה שהיה: לפני כחודש רכב פרטי שנסע בשדרות נהר הדן בבית שמש החליק על כתם שמן עבר את האי תנועה והתנגש באוטובוס שנסע בנתיב הנגדי. הנהגת בת 22 נפצעה קשה מאוד, והצוותים הרפואיים פינו אותה לבית החולים שערי צדק בירושלים, שם היא נפטרה לאחר מכן. מספר נפגעים נוספים באוטובוס נפצעו קל

ז. כשנוסעים ברכב אין להוציא ראש או ידיים מחוץ לחלון המכונית כיון שקרו מקרים ר"ל של מכונית שעברה בסמוך והידיים שהיו בחוץ נפגעו (בזכות ונסמכתם לרב אהרון פיינהנלר עמ' 89).
דוגמא ממעשה שהיה: נהג רכב פרטי נסע בכביש תל מונד והשעין את מרפקו מחוץ לחלון המכונית, כפי שעושים נהגים רבים. משאית שנסעה בכיוון הנגדי פגעה בו וכרתה את ידו מעל למרפק, הביאו אותו ביחד עם הזרוע המנותקת לבית החולים מאיר בכפר סבא, אולם הרופאים קבעו שאי אפשר לחבר את הזרוע חזרה.. (ספ).

ח. זכות קדימה במעבר חציה- חובה על נהג רכב לתת זכות קדימה להולך רגל שניכר שהוא מתכוון לחצות את הכביש, לעצור בפניו לפני מעבר החציה ולהמתין עד שישלים לחצות את הכביש ויעלה למדרכה ורק אז יוכל לנסוע (הרלב"ד, נתיבות חיים שער א פ"ג ס"יה, מר"ן הרש"ל עובדיה יוסף בשר"ת יח"ד ח"ו סי' רה עמ' סס, נתיבות חיים סס ס"פ-פח).

ט. רכב שמתקרב למעבר חציה יאט, שאולי יש הולכי רגל שרוצים לחצות את הכביש והוא לא רואה אותם, וגם להיזהר מאותם שרוצים לעבור ולפתע קופצים לכביש.

י. חובה על נהג הרכב שנותן זכות קדימה במעבר חציה לעצור עוצרה מוחלטת ולא להתקרב בנסיעה איטית ולסמוך שהולך הרגל יספיק לעבור עד שיגיע.

גם כשעוצר בכביש דו מסלולי וממתין להולך רגל שיעבור, צריך להמתין עד שיגיע לצידו השני של מעבר החציה קרי למדרכה ולא מספיק שהולך רגל עבר את הקטע הראשון בלבד.

יא. אסור לנהג רכב לעקוף רכב שהאט או עצר לפני מעבר חציה, כוון שיתכן שעצר להולך רגל שעובר כרגע את הכביש, גם אם הוא לא רואה אותו כוון שהוא מוסתר ע"י המכונית שלפניו.

דוגמא ממעשה שהיה: בשכונת מעלות דפנה בירושלים החזיקה אשה תינוק בן חודשיים והמתנה ליד מעבר חציה כדי לעבור כביש בעל 2 נתיבים [לאותו כוון]. נהג האוטובוס עצר לה והיא התחילה לעבור, פתאום הגיע במהירות נוסע באופנים חשמליות בנתיב השני [שלא ראה אותה כוון שהיתה מוסתרת ע"י האוטובוס ופגע בה כשנכנסה לנתיב השני, האשה נפצעה קל והתינוק נפגע קשה בראשו.

רוכב האופנים פשע כשעקף במעבר החציה במהירות ומבלי לעצור ולוודא אם יש הולך רגל שחוצה את הכביש, וגם האשה טעתה שלא הסתכלה אחרי שעברה את האוטובוס שלא מגיע רכב במהירות בנתיב השני (בזכות ונסמכתם סס).

האיחוד עומד להוציא בס"ד בל"ג את "לוח הברכות" החדש הצבעוני המעודכן וזקוק לתרומות

כדי להוציא לאור, המעוניינים לזכות ולהשתתף בהוצאתו לפנות לטל: 08-8644452

* לוח זה יחולק בבתי הכנסת בשלב ראשון ללא תשלום